

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ХНАУ ім. В.В. Докучаєва

від 01.08.2016 р. № 399

Положення
про зарахування до аспірантури і докторантури
у Харківському національному аграрному університеті
ім. В.В. Докучаєва

Харків – 2016

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає механізм зарахування до аспірантури і докторантури у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва (далі – Університет) здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та доктора наук відповідно (далі – здобувачі).

1.2. Нормативно-правовою базою зарахування до аспірантури і докторантури в Університеті є:

- Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» (зі змінами);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

1.3. Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі Університету здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав вищий навчальний заклад на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

1.4. Зарахування до аспірантури і докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Положення, Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених МОН, та правил прийому до Університету.

1.5. Правила прийому до Університету, зокрема щодо прийому до аспірантури і докторантури, затверджує вчена рада Університету на основі Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному веб-сайті Університету.

2. Порядок та умови вступу до аспірантури

2.1. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до Університету. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлений строк документів, визначених правилами прийому.

2.2. Документи, які подають вступники до аспірантури:

- заява на ім'я ректора із зазначенням шифру і найменування спеціальності;
- висновок передбачуваного наукового керівника;
- особовий листок з обліку кадрів (завірений за місцем роботи);
- копія диплома (магістра, спеціаліста) завірена у канцелярії Університету;
- копія додатку до диплома завірена у канцелярії Університету;
- витяг з протоколу засідання ради факультету про рекомендацію до вступу до аспірантури (надається у рік закінчення вищого навчального закладу);

- реферат по темі дисертації або копії публікацій у фахових виданнях;
- відгук передбачуваного наукового керівника на реферат;
- медична довідка про стан здоров'я за формою ф. 286/о;
- 2 копії ідентифікаційного коду;
- 2 копії першої сторінки паспорту;
- копія трудової книжки завірена у відділі кадрів за попереднім місцем роботи;
- 2 фото 6x5 (як на паспорт) та фото 3x4;
- паспорт, диплом, додаток до диплому – подаються особисто.

2.3. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття вченою радою Університету рішення про визнання його диплома.

2.4. Рішення про допуск до складання вступних випробувань до аспірантури (або обґрунтована відмова у допуску) виноситься приймальною комісією Університету за результатами розгляду представлених вступником документів з урахуванням письмового висновку передбачуваного наукового керівника, про що вступник повідомляється письмово у тижневий термін з дня прийняття відповідного рішення.

2.5. Вступні випробування до аспірантури складаються з:

- вступного іспиту із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- вступного іспиту з іноземної мови (за вибором вченої ради Університету в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;
- інших форм вступних випробувань (іспити, співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень).

Вага бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в правилах прийому до Університету.

2.6. Відповідно до правил прийому до Університету особам, які вступають до аспірантури на іншу спеціальність, ніж та, що зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), може призначатися додаткове вступне випробування.

2.7. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до Університету протягом одного календарного року.

2.8. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три-п'ять осіб, які призначаються ректором Університету.

2.9. До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники інших вищих навчальних закладів (наукових установ), з якими укладено договори про ведення спільної наукової діяльності та/або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів, та/або про спільне виконання освітньо-наукової програми або з якими здійснюється підготовка докторів філософії за спільною освітньо-науковою програмою, узгодженою між Університетом і науковою установою.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також викладачі Університету, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3. Організація та проведення конкурсу на зарахування до аспірантури

3.1. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до Університету.

3.2. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання на третій (освітньо-науковий) рівень, конкурсний бал обчислюється як сума результату фахового випробування, вступного екзамену з іноземної мови та, за наявності, додаткових випробувань, визначених Правилами прийому до Університету.

Під час проведення фахового вступного випробування (екзамену з фахових дисциплін) вступник має відповісти на три питання і ключові положення відповіді зафіксувати у аркуші усної відповіді та засвідчити власним підписом. Кожна відповідь оцінюється за п'ятибальною шкалою, після чого виводиться підсумкова кількість балів.

Під час вступного екзамену з іноземної мови вступник має виконати три завдання і ключові положення відповідей зафіксувати в аркуші усної відповіді та засвідчити власним підписом. Кожна відповідь оцінюється за п'ятибальною шкалою, після чого виводиться підсумкова кількість балів.

3.3. У разі одержання однакових оцінок на вступних випробуваннях переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники, які:

- мають диплом магістра (спеціаліста) за спеціальністю вступу до аспірантури;
- рекомендовані до вступу радою факультету;
- успішно закінчили магістратуру (отримали диплом з відзнакою);
- мають публікації з теми наукового дослідження у фахових виданнях;
- працюють в аграрному секторі економіки.

3.4. Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора Університету, який оприлюднюється в установленому порядку.

3.5. Про зарахування (або про відмову в зарахуванні) до аспірантури вступнику повідомляється письмово у п'ятиденний термін з дня прийняття приймальною комісією відповідного рішення.

3.6. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора Університету призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

4. Організація та проведення конкурсу на зарахування до докторантури

4.1. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури Університету.

4.2. Докторантура відкривається за рішенням вченої ради Університету, що затверджується наказом ректора, за умови наявності трьох штатних працівників – докторів наук з відповідної або суміжної спеціальності. Наявність підстав для відкриття докторантури перевіряється державним замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного замовлення.

4.3. Прийом до докторантури або надання творчої відпустки здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

4.4. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі Університету розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників кафедра заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради Університету.

4.5. Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається у правилах прийому до Університету. Крім документів, зазначених у п. 2.2, вступники додатково подають:

- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником Університету, із згодою бути науковим консультантом у разі його вступу до докторантури;

- копію диплома доктора філософії або кандидата наук;
- розгорнути план-проспект дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук;
- мотивований витяг із засідання кафедри про рекомендацію до вступу до докторантури.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення вченої ради Університету щодо зарахування такого вступника в докторантуру вчена рада Університету одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови вчена рада Університету надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

4.6. Вчена рада Університету в місячний строк розглядає висновки кафедри щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників Університету із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом керівника вищого навчального закладу (наукової установи).

Положення розглянуто та затверджено рішенням вченої ради
ХНАУ ім. В.В. Докучаєва від « 26 » липня 2016 року протокол № 3